

24.12.2019

Академік Елла Лібанова взяла участь у парламентських слуханнях «Проблеми формування прожиткового мінімуму в Україні»

18 грудня 2019 року у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання з теми: «Проблеми формування прожиткового мінімуму в Україні», ініційовані Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Участь у заході взяли народні депутати України, представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, міністерств та інших державних органів, організацій роботодавців, громадських організацій. На слуханнях виступила також академік-секретар Відділення економіки НАН України, директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України академік Елла Лібанова ([Національна академія наук України](#)).

«Потрібно виходити з того, що практика існування в Україні кількох прожиткових мінімумів апріорі неприйнятна, – наголосила вона, розпочинаючи свій виступ, і висловилася щодо пропозицій зі вдосконалення методики обчислення прожиткового мінімуму: – Прожитковий мінімум розробляється передовсім для того, щоб на його базі формувати всю систему соціального захисту населення, щоб визначати потребу в соціальній допомозі і т. д. Відповідно, ця система, по-перше, має охоплювати всіх нужденних. По-друге, вона має бути такою, щоб забезпечити мінімально прийнятний рівень життя кожній особі, тобто врахувати всі базові потреби. По-третє, – і це дуже важливо, – мотивувати працездатних осіб самостійно заробляти на життя собі та своїм утриманцям. По-четверте, потрібно створити таку методику, котра дасть змогу доволі швидко реагувати на зміни у структурі споживання, а отже, на зміни у потребах населення. Погодьтеся, років 10 тому ніхто й гадки не мав про таку потребу, як мобільний телефон, а сьогодні життя без нього неможливе, тим більше, що стаціонарні телефони вже переважно не працюють. Таким чином, потрібне ефективне адміністрування прожиткового мінімуму та системи, яка на ньому базується. Відповідно, більш вдалим видається використання для обчислення прожиткового мінімуму так званого структурно-нормативного підходу, за яким харчовий кошик формується виключно лікарями (причому диференційовано для різних вікових груп), після чого визначається питома вага продовольчої складової – зазвичай вона становить близько 50-60 % для всіх груп».

За словами академіка Елли Лібанової, Україна, врешті-решт, повинна перейти до розрахунку прожиткового мінімуму для кожної родини: «Соціальна допомога спирається на родинні принципи і не надається окремій особі. Отже, є пропозиції встановити різну питому вагу харчової складової у прожитковому мінімумі таким чином. Для першої групи (діти віком до 6-ти років) вона має становити 60 %. Для другої групи (діти від 6-ти до 19-ти років; важливо мати на увазі, що реальний працездатний вік в Україні настає у 20 років) питому вагу харчової складової слід встановити на рівні 40 %, тобто більше коштів передбачити на непродовольчі товари та послуги. Третя група – люди від 20-ти до 64-х років (це реальний вік участі на ринку праці),

для неї питома вага харчової складової має становити 60 %. По-перше, це вмотивує працездатних людей працювати. А, по-друге, таким є міжнародний критерій. До четвертої групи віднесено осіб віком до 75 років, для них встановлено питому вагу харчової складової на рівні 40 %. Нарешті, остання, п'ята, група – люди, старші за 75 років, для яких питома вага харчової складової не має перевищувати 30 %, оскільки значну частину коштів ця група витрачає на ліки, а ліки в Україні, як відомо, надзвичайно дорогі.

Крім того, на мою думку, до прожиткових мінімумів для кожної особи, які обчислюються відповідно до вікової групи, кожній родині потрібно додати 20 % середньої харчової складової – це дасть змогу забезпечити постійні витрати, що не залежать від того, з якої кількості людей ця родина складається – однієї чи, наприклад, вісімнадцяти».

На завершення виступу вчена зауважила: «Якщо ми переходимо до розрахунку родинного прожиткового мінімуму, то маємо принаймні почати думати над оподаткуванням доходів родини, а не окремої особи».

Більше інформації про слухання:

<https://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/186358.html>

[ПЕРЕГЛЯНУТИ ПРЕЗЕНТАЦІЮ](#)